

ML-122

March-2019

M.A., Sem.-IV

507 : Economics (Growth & Development-II) (New Course)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) વૃદ્ધિ અને વિકાસનો અર્થ જણાવો. વૃદ્ધિને અસર કરતાં પરિબલો જણાવો. 14

અથવા

સોલોનું નવ-પશિષ્ટ મોડેલ સવિસ્તાર સમજાવો.

- (B) બે-ત્રણ લીટીમાં જવાબ આપો : (કોઈપણ ચાર) 4

- (1) મૂડી સર્જનનો અર્થ જણાવો.
- (2) કુદરતી વૃદ્ધિ દર એટલે શું ?
- (3) સમર્થિત વૃદ્ધિ દરનો અર્થ આપો.
- (4) સુવર્ણ યુગના વિવિધ પ્રકારો જણાવો.
- (5) મીડ પ્રમાણે, કયા ત્રણ સિદ્ધાંતો છે, જેનાથી અર્થવ્યવસ્થાનો વિકાસ થયો છે ?

2. (A) હિક્સ અને હેરોડની તટસ્થ અને બિન-તટસ્થ ટેકનીકલ પ્રગતિની સમજૂતી સ્પષ્ટ કરો. 14

અથવા

ઉજાવાનું દ્વિ-ખંડીય (sector) મોડેલ સવિસ્તાર સમજાવો.

- (B) બે-ત્રણ લીટીમાં જવાબ આપો : (કોઈપણ ચાર) 4

- (1) ટેકનીકલ પ્રગતિનો અર્થ શું છે ?
- (2) અમૂર્ત ટેકનીકલ પ્રગતિનો અર્થ શું છે ?
- (3) પેસીનીટી મોડેલની ધારણાઓ જણાવો.
- (4) પેસીનીટી મોડેલની કોઈ ત્રણ ટીકાઓ લખો.
- (5) મૂર્ત ટેકનીકલ પ્રગતિનો અર્થ જણાવો.

3. (A) આયોજન સમયગાળા દરમ્યાન ભારતીય અર્થવ્યવસ્થાની પ્રગતિ તપાસો. 14

અથવા

લોકશાહી અને વિકેન્દ્રિત આયોજન સવિસ્તાર ચર્ચો.

(B) બે-ત્રણ લીટીમાં જવાબ આપો : (કોઈપણ ત્રણ) 3

- (1) આયોજનનો ખ્યાલ ટૂંકમાં સમજાવો.
- (2) સાંકેતિક આયોજનનો અર્થ એટલે શું ?
- (3) મૂડીરોકાણ માપદંડનો અર્થ શું છે ?
- (4) હેતુઓ એટલે શું ?
- (5) ભારતમાં આયોજનના હેતુઓ જણાવો.

4. (A) GATT પછીની આંતરરાષ્ટ્રીય આર્થિક વ્યવસ્થા સવિસ્તાર સમજાવો. 14

અથવા

“વિકાસશીલ દેશોમાં વિશ્વબેંકની નીતિઓ” ચર્ચો.

(B) બે-ત્રણ લીટીમાં જવાબ આપો : (કોઈપણ ત્રણ) 3

- (1) આંતરમાળખાનો અર્થ જણાવો.
- (2) આંતરમાળખાની જરૂરિયાત ટૂંકમાં સમજાવો.
- (3) IMF નું મુખ્ય વિધેય કયું છે ?
- (4) WTO ના વિધેયો કયા છે ?
- (5) ‘GATS’ ટૂંકમાં સમજાવો.

Seat No. : _____

ML-122

March-2019

M.A., Sem.-IV

507 : Economics (Growth & Development-II) (New Course)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) Give the meaning of growth & development. Explain the factors affecting growth. **14**

OR

Explain Solow's Neo-classical model in detail.

- (B) Answer in 2-3 lines : (any **four**) **4**

- (1) What do you mean by capital formation ?
- (2) What is meant by natural growth rate ?
- (3) Give the meaning of warranted growth rate ?
- (4) State different types of golden age.
- (5) According to Meade, what are the three principles on which economy grows ?

2. (A) Clarify Hicks & Harrod's explanation of neutral & non-neutral technical progress. **14**

OR

Explain in detail two sector model of Ujava.

- (B) Answer in 2-3 lines : (any **four**) **4**

- (1) What do you mean by technical progress ?
- (2) What do you understand by disembodied technical progress ?
- (3) State assumptions of Pasinetti model.
- (4) Write any three criticisms of Pasinetti model.
- (5) Give the meaning of embodied technical progress.

3. (A) Review the progress of Indian economy during the planning period. **14**

OR

Discuss in detail democratic & decentralized planning.

(B) Answer in 2-3 lines : (any **three**) **3**

- (1) Briefly explain the concept of planning.
- (2) What is meant by Indicative planning ?
- (3) What does investment criteria mean ?
- (4) What do you mean by objectives ?
- (5) State the objectives of planning in India.

4. (A) Discuss in detail Post GATT international economic order. **14**

OR

“World Bank Policies in developing countries”. Discuss.

(B) Answer in 2-3 lines : (any **three**) **3**

- (1) Give the meaning of infrastructure.
 - (2) Explain briefly the need of infrastructure.
 - (3) What is the main function of IMF ?
 - (4) What are the functions of WTO ?
 - (5) Briefly explain ‘GATS’.
-

ML-122

March-2019

M.A., Sem.-IV

507 : Economics

(Application of Research Methods in Economics)
(Old Course)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) સંશોધન એટલે શું ? સંશોધનનાં કાર્યનું અર્થઘટન કરો અને તેનાં ઘટકોની સંક્ષિપ્તમાં ચર્ચા કરો. 14

અથવા

નિદર્શનો અર્થ જણાવી, બિનસંભાવના આધારિત નિદર્શનની પદ્ધતિઓ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.

- (B) (1) સંશોધકના નિદર્શનો મધ્યક અને સમષ્ટિના મધ્યક વચ્ચેનો તફાવત કયા નામે ઓળખાય છે ? 4
 (2) સંશોધન પ્રક્રિયા શરૂ કરવા માટેનું પ્રથમ પગલું કયું છે ?
 (3) સંભાવના આધારિત નિદર્શનના કોઈપણ બે પ્રકાર જણાવો.
 (4) સ્તરિત નિદર્શન અને ગુરુછ (ઝૂમખાં) નિદર્શન વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.

2. (A) વિધેયની વ્યાખ્યા આપો. વિકલનના નિયમો સમજાવો. 14

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો :

- (1) વિકલનફળનું ભૌમિતિક અર્થઘટન
 (2) આર્થિક વિધેયો
- (B) (1) જો $Y = \log x$, હોય તો $dy/dx = \underline{\hspace{2cm}}$? 4
 (2) જો સીમાંત આમદાની વિધેય $= 6 - 4x$; હોય તો કુલ આમદાની વિધેય શું થશે ?
 (3) જો કુલ ખર્ચ વિધેય $(C) = 100 + 0.55 Y$, તો સીમાંત વપરાશ વૃત્તિ (MPC) અને ગુણક (k) નું મૂલ્ય કેટલું થશે ?
 (4) જો માંગ વિધેય $x = 30 - 4p - p^2$ હોય તો $p = 3$ માટે માંગની કિંમત પ્રત્યેની મૂલ્ય સાપેક્ષતા કેટલી થશે ?

3. (A) ટૂંકનોંધ લખો : 14
- (1) એક પૂંછ અને દ્વિ-પૂંછ પરિક્ષણ

(2) પ્રમાણ્ય વિતરણના ગુણધર્મો

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો :

(1) ટી-પરિક્ષણ

(2) કાઈ-વર્ગ પરિક્ષણ

- (B) (1) પરિકલ્પના એટલે શું ? 3

(2) પ્રથમ પ્રકારના દોષની વ્યાખ્યા આપો.

(3) કાઈ-વર્ગ પરીક્ષણમાં અપેક્ષિત આવૃત્તિની સંખ્યા _____ કરતાં વધારે હોવી જોઈએ.

4. (A) વિચરણના વિશ્લેષણની ધારણાઓ જણાવો. વિચરણના વિશ્લેષણ અને સહ-વિચરણ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. 14

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો :

(1) એકમાર્ગીય વિચરણના વિશ્લેષણની ટૂંકી પદ્ધતિ

(2) દ્વિ-માર્ગીય વિચરણનું વિશ્લેષણ

- (B) (1) દ્વિ-માર્ગીય ANOVA માં કેટલા આધારિત ચલો છે ? 3

(2) વિચરણના વિશ્લેષણ (ANOVA) માં ભૂલોમાં સ્વતંત્રતાની માત્રા _____ હોય છે.

(3) જો સમષ્ટિનું પ્રમાણિત વિચલન 35 છે અને નિદર્શનું કદ 9 છે તો નિદર્શો વિતરણનું પ્રમાણિત વિચલન _____ છે.

ML-122

March-2019

M.A., Sem.-IV

507 : Economics

(Application of Research Methods in Economics)
(Old Course)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) What is research ? Describe meaning of research work and briefly discuss its components. 14

OR

Indicate meaning of sample and explain non-probabilistic sampling methods using example.

- (B) (1) The difference between the mean of a researcher's sample and the mean of the population of the sample is known as ? 4
- (2) Which is the first step in starting the research process ?
- (3) State any two probabilistic sampling methods.
- (4) Indicate difference between stratified sampling and cluster sampling.

2. (A) Give definition of function. Explain rules of derivatives. 14

OR

Write short notes ;

- (1) Geometrical interpretation of a derivative.
- (2) Economic functions.
- (B) (1) If $Y = \log x$, then $dy/dx = \underline{\hspace{2cm}}$? 4
- (2) If Marginal Revenue Function (MR) = $6 - 4x$; what will be Total Revenue Function ?
- (3) If Total Cost Function (C) = $100 + 0.55Y$, then what will be Marginal Propensity to Consume (MPC) and value of multiplier (k) ?
- (4) If demand function is $x = 30 - 4p - p^2$, for $p = 3$ what will be the elasticity of price with respect to demand ?

3. (A) Write short notes : 14
- (1) One tailed and two tailed test
 - (2) Properties of normal distribution

OR

Write short notes :

- (1) t-test
- (2) Chi-square test

- (B) (1) What is hypothesis ? 3
- (2) Give definition of Type-I error.
 - (3) In Chi-square test value of expected count should be greater than _____ ?

4. (A) Indicate assumptions of Analysis of Variance (ANOVA). Explain difference between Analysis of Variance and Co-variance. 14

OR

Write short notes :

- (1) Shortcut method for one way analysis of variance.
- (2) Two way analysis of variance.

- (B) (1) How many dependent variables are there in a two way ANOVA ? 3
- (2) The degrees of freedom for error in ANOVA are _____ ?
 - (3) If standard deviation of population is 35 and sample size is 9 then standard deviation of sampling distribution is _____.
